

Útmutató a Kooperatív Doktori Program (KDP) műegyetemi implementálásához

Czigány Tibor, Domokos Gábor, Levendovszky János, Nyulászi László
2020. július 29

Vezetői összefoglaló

A KDP kiírása 2020. július 22-én jelent meg az NKFIH honlapján. A program célja a doktori programok gyakorlati hasznosulásának a szorgalmazása, amely során az ösztöndíjas doktori hallgatói-, illetve vállalati munkáltatói jogviszonyban végez doktori kutatásokat a kapcsolódó vállalati fejlesztési tevékenységgel együtt.

A program egyrészt lehetőséget nyújt a BME számára, hogy az egyetemi KFI kiválóságát és ipari beágyazottságából fakadó vezető szerepét a KDP-n keresztül is demonstrálja, másrészt az ösztöndíj összege és a kiírás sajátosságai miatt a BME-n folyó doktori képzés minőségének a megtartására is szükség van.

Jelen dokumentum a kari- illetve doktori iskola vezetők számára, az ösztöndíj kezelésének azon alapelveit foglalja össze, amelyek segítségével a KDP hatékonyan támogatja a műegyetemi KFI tevékenységet, a doktori képzés tudományos értékeinek és minőségének a megőrzése mellett.

1. A pályázat adatai

A pályázati kiírás részletei letölthetők a <https://nkfi.gov.hu/palyazoknak/nkfi-alap/kooperativ-doktori-program-kdp-2020/palyazati-felhivas> weboldalról, amelynek főbb pontjai, többek között, a következők:

- Finanszírozás: nettó 200 eFt - 400 eFt (fő/hó)
- Időtartam: 12/17/24/39/36/41/48 hónap
- Végkritérium: disszertáció beadás
- Ösztöndíjas jogviszonyai: hallgatói jogviszony + munkáltatói jogviszony
- A munkáltató: más egyetem kivételével bármilyen munkáltató, pl. költségvetési szerv, kutatóintézet vagy vállalat
- Témavezetés: egyetemi + „ipari szakértő” (min. MSc vagy osztatlan képzésben diploma és 10 év gyakorlat, PhD esetén lehet társtémavezető)
- Témavezetői díjazások: 200 eFt (fő/hó)
- DI juttatások: 2.6 mFt /év
- Egyszeri juttatások sikeres fokozatszerzés esetén: 1mFt (témavezető), 1 mFt (ipari szakértő)
- Beadási határidő: 2020. szeptember 15.
- Ösztöndíjas tevékenység: doktori tanulmányokban/kutatásokban való előrehaladás + gyakorlati alkalmazáson és a munkáltatónál való hasznosuláson alapuló munka
- Konzultáció: min. havonta egyszer, igazolt konzultációs lapon
- Félévente szakmai beszámoló

- A pályázat beadásához kell a felsőoktatási intézmény befogadó nyilatkozata
- Intézmény és DI váltásra a KDP alatt nincs lehetőség
- A pályázatokat és a szakmai beszámolókat egy 9 fős KDP Kollégium bírálja el.

2. Alapvetések

- A kiírásban szereplő finanszírozás aránytalanságot jelent a normál doktori képzéshez képest, amely aránytalanságot a képzés egyensúlyának fenntartása érdekében tompítani kell.
- Egyetemi szinten célszerűnek látszik a KDP-t mint kiválósági programot kezelni (limitált számú, de minőségi jelentkezőkkel, ahol a témáknak közvetlen ipari alkalmazási háttere van). Ezért fontos egy belső szűrés (pl. rangsor) kialakítása, hogy tényleg az adekvát pályázatok kapjanak támogatást.
- A pályázatok rangsor alapján való támogatására az intézményi befogadó nyilatkozat kiadása ad lehetőséget, amely (az ÚNKP-hoz hasonlóan) csak a rangsor elején lévő pályázatok esetén kerül kiállításra.
- Az Egyetem az országosan rendelkezésre álló ösztöndíjas finanszírozások (100 db 400 eFt-os ösztöndíj) egy előre meghatározott részére pályázzon (részleteket lásd a 3. pontban) . A túl sok pályázat beadásával az egyetemi minőségi kontroll helyett a KDP Kollégiumba delegálja a döntést, ami nem biztos, hogy teljes egyezőséget mutat az egyetemi értékrenddel ezért a belső rangsorban gyengébb pályázatok támogatásához is vezethet.

3. A műegyetemi implementáció főbb pontjai

A fentiek alapján a KDP pályázat egyetemi kezelését a következő pontok foglalják össze:

- A normál doktori képzéssel való egyensúly megőrzés végett célszerű az ösztöndíjat 200 eFt/hó/fő-ben limitálni (megjegyzés: a KDP-s hallgató, az KDP ösztöndíjon felül az Állami Ösztöndíjban is részesülhet, illetve a vállalati jogviszonyból fakadó jövedelemből is).
- A BME összesen 20 db, egyenként 200 eFt/hó/fő támogatásra adjon ki befogadó nyilatkozatot, amelynek megosztása az egyes karok között az Állami Ösztöndíjak felosztására vonatkozó algoritmus alapján történik (a konkrét leosztás a 4. Fejezetben található).
- A Doktori Iskolákba beérkező pályázatokat a DI a saját kiválósági szempontrendszer alapján (ehhez támpontokat lásd az alábbi táblázatban) megvizsgálja és azon pályázatok adatait, amelyeket támogatásra ítél elküldi az EHBTD titkárának.
- Az EHBTD titkára gondoskodik a támogatandó pályázatok befogadó nyilatkozatainak rektori aláírásáról.

Javasolt szempontok a pályázatok támogatásához:

Entitás	Elvárt kritérium
<i>Jelölt</i>	Kiválósági alapon (pl. magas felvételi pontszám, vagy már elért minőségi eredmények és publikációk, ipari kapcsolat megléte). A kockázat minimalizálása érdekében vagy (i) a komplex vizsgát már teljesített, ipari projekteken is dolgozó hallgatókat érdemes választani (3. vagy 4. év a képzésben) , vagy (ii) most kezdő, illetve alsóbb évfolyamokból olyan jelöltet, ahol a témavezető minősége garancia a fokozatszerzésre.
<i>Téma</i>	Csak olyan jelentkező ahol a témában benne van az ipari hasznosítás potenciálja (van már mögötte együttműködés is). Lehetőleg a téma az egyetem IFT-jéhez igazodó nagy projektek (pl. FIEK, TKP2020, TIP

	...stb.) kompetenciáihoz és témáihoz kapcsolódjon
<i>Témavezető</i>	Ipari kapcsolatok, folyamatos és színvonalas publikációk, magas témavezetői hatékonyság (már végzett doktoranduszok)
<i>Vállalat</i>	Az adott kar stratégiai partnere, megalapozott vállalat legyen, kiterjedt és stabil KFI tevékenységgel
<i>Vállalati szakértő</i>	Lehetőleg rendelkezzen PhD-vel és tudományos publikációkkal, az ipari hasznosítási területen élenjáró szakértő legyen
<i>Kutató intézet</i>	Meggyőződni a gyakorlati alkalmazás lehetőségeiről
<i>Végkritérium</i>	Meggyőződni, hogy a pályázat a célul kitűzött gyakorlati alkalmazást valóban segít-e megoldani, illetve hogy eljuthat-e új termék, szolgáltatás, vagy technológia jött létrejöttét (lehetőleg hazai, vagy EU-s szabadalom formájában)

4. A KDP pályázás egyetemi végrehajtása

A pályázás belső lebonyolításának a lépéseit az alábbi táblázat foglalja össze:

<i>Teendők</i>	<i>Szereplők</i>	<i>Időzítés</i>
A kiírás értelmezésével kapcsolatos észrevételek megküldése a Rektori Kabinet számára (Csillag Katalin, csillag.katalin@mail.bme.hu)	Kar + Rektori Kabinet	augusztus 6
A jelenleg felvett (vagy már a képzésben lévő doktoranduszok) körében megnézni, hogy ki az aki illeszkedik a kritériumrendszerhez és milyen ipari háttérrel rendelkezik	Doktori Iskola + kari vezetés	augusztus 7
Tájékoztató értekezlet megszervezése a kari kapcsolatrendszerben fontos, szóba jöhető iparvállalatoknak	Doktori Iskola + kari vezetés + vállalatok	augusztus 7
Felmerülő kérdésekben állásfoglalás kérése az NKFIH-től	Rektori Kabinet + NKFIH	augusztus 7
A pályázat előkészítése és beadása a Doktori Iskolának (kutatási terv ...etc.), fontos, hogy a munkáltatói jogviszonyt meg kell szerezni, ha még nincs	pályázó + egyetemi témavezető + vállalati szakértő + doktori iskola	augusztus 24
Az összes a befogadó nyilatkozat kiállításához szükséges pályázati dokumentum (pl. doktori jogviszony, vagy a felvétel a DI-ba) meglétének ellenőrzése. Döntés a pályázati támogatásról	Doktori Iskola	szeptember 4
EHBDT összegyűjtés (a befogadó nyilatkozás aláírásához szükséges dokumentumok ellenőrzése)	EHBDT	szeptember 7
Befogadó nyilatkozatok aláírása	Rektor	szeptember 8
Pályázatok beküldése határidőre	Pályázók	szeptember 15

A 20X200 eFt leosztása az egyes karokra az Állami Ösztöndíjak szétoztására vonatkozó algoritmusok szerint a következő:

2020	KDP	
17	2	ÉPK
17	2	ÉMK
27	3	GPK
12	1	GTK
7	1	KJK
29	3	TTK
33	4	VBK
34	4	VIK
176	20	Össz

5. További intézményi teendők

A KDP pályázat lebonyolítása után az őszi félév során még a következő feladatokat kell megoldani:

- KDP intézményi doktori szabályzat elkészítése (EHBDT).
- Ipari hasznosulás kritériumainak világos definiálása (Innovációs Tanács).
- A doktori kiválóság támogatása vonatkozó elvek kidolgozása a nem KDP-s doktoranduszok esetén, pl. az évi 2,6 mFt/fő 20% dologi költség után megmaradó részt (egészben, vagy részben) célszerű a DI-n belüli kiválósági támogatásra fordítani, személyi kifizetésekre, vagy ha ez nem megoldható, akkor konferencia részvételek finanszírozásra és infrastruktúrális beruházások támogatására az érintett doktoranduszok esetén (EHBDT)
- A KDP és az ÚNKP pályázatok összehangolt kezelése, zsűrizése, esetleg saját alapítványi ösztöndíjak létrehozása (EHBDT).

Megjegyzés: jelen irányelvek gyors kidolgozását az motiválta, hogy az Egyetem - a szűkös határidők ellenére - koordináltan és a minőségre vonatkozó saját értékrendje alapján tudja lebonyolítani a pályáztatást. Újabb információk rendelkezésre állása esetén, valamint a jövőbeli meghirdetés során addig rendelkezésre álló tapasztalatok fényében, a megvalósítás pontjai változhatnak.